

Euskaltzaindiak euskal literaturaren inguruko zabalkunde lanez sortu duen Jagon saileko lehen liburua dugu 1982ko Bertsolari Txapelketaren azken eta azkenaurreko saioak jasotzen dituen hau. Liburuaren atzekaldeko azalean aitortzen denez: «Euskararen pizkunde kezka eroan zuen Euskaltzaindia 1958. urtean Bertsolari Txapelketak antolatzeraz, Bizkaitik hasi eta Euskal Herri osora zabaltzeko». Ekintza hartatik burutu ziren 1960, 1962, 1967 eta 1980.eko Txapelketa haiek.

Orduko finalak Itzaropena eta Auspoa argitaletxeen liburuetan ikusi zuten argia. Orain ordea, Euskaltzaindiak beregain hartu du argitaratzea. Baina, oraingo liburu hontan ez da azken saioa soilik jasotzen; bertan datoz Idiazabal eta Durangon jokatu ziren azkenaurrekoak ere. Horrek egiten du hain liburu mardula, bere 20,5 x 13 zentimetro neurriz 427 orrialdera arte. Euskaltzaindiko Jagon sailburuaren hitzurrez aurkeztua dator, ondotik atolakizun batzorde, epai-mahai, doinu biltzaile eta aurkezleen xehetasunak agertuz. Baita Txapelketa hortan noiz eta non parte hartu zutenen izen-deiturak, lehen eta bigarren aldirian zozketaz A eta B taldeak nola osatu ziren jakinaraziz eta eliminatorietan nortzuk pasatu ziren aurrera. Horrela aisago ikusten bait da azkenaurrekoak jokatzera nola iritsi ziren.

Bertsolarien saioetarik, Idiazabal eta Durangokoak osorik datoz, magnetofonoz jaso ziren bertsoen arabera, eta 1982ko abenduaren 19an Donostiako Balda Frontoian goiz eta arratsaldean jokatu zen azken saioa zer esanik ere ez. Horrez gainera, liburuaren aberasgarri, saio horietan erabili zituzten 80 doinuak pentagramaz jarriak. Eta, bukaeran Txapelketa guziaren koronika labur bat.

Txapelketaz geroztik han-hemenka entzun izan dugu zalantzazko zurrumurrurik aski, Amuriza ala Lopategi, ia nork mezezi zuen. Egia esan, diferentzia handirik ez zen nabaritu. Orain ordea, liburua patxadaz irakurtzeko aukera heldu zai-

gunean ikus dezakegu epai-mahaia bera larri ibili bazen ere, zintzo eta garbi jokatu zuela eta gehiengoan ustez arrazoizko epaiketa izan zela.

Liburu irakurgarria benetan. Bertsolariak heurak ere hor ikasi beharko dute aurrerantzean nola joka. Beti ikasten bait da zerbait, eta hortarako liburu hau ez da batera txarra. Bertsolaritzaren historiarako ere agiri bikaina da.

Otsalar

JUAN JOSE URANGA.—*Nazaret-eko gizasemearen mintzoa*. Gipuzkoako Aurrezki Kutxa Probintziala. Donostia, 1981.

Gure artean inoiz badirudi saiaera bere funtsean zer den ere ez dakigula, ohituak gaudenez edozein estudio edo tesi mota jenero horren barruan eskaintzera. Behar bada pentsatzaileak urri eta teknokratak ugari ditugulako izanen da. Inoiz estrukturalismoko teoriak ere buztanetik hartu ditugu, aldez aurretik subjektiboki jarritako baldintzetan oinarriturik agiri eta lekukotasunak karreiatuz pilatu ditugunez, egileak lehendik pentsatua zuen arrazoen bila. Era hortako lanaren biktima izan zen G. Aresti gizajoa *Sei idazle plazara* argitaratzeaz. Egileek begiarmen ibiliko ziren baina zentzuz motel. Gure garaiko gizarte-ekonomi praktikotasunak eroan ote gaitu hortara? Dena den, jokabide hori, pentsamendu filosofikoetara hurbiltzeko ez da izan biderik onena.

Pentsamenduzko sorketan oinarritu beharra du saiaerak. Hortarako gaia aldez aurretik ondo ezagutu eta ondo aztertu beharra dago aburuak eskaini ahal izateko. Agian, aburuok ez dira izango definitiboak, baina aski da zerbait idea edo ikuspegi berri eskaintzea, bidea ibiliaz egiten denez gerorako edo gerokoentzat bidea idekitzea denez. Hein batean, ikerketa filo-